

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ**
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)

**за освітньо-науковою програмою
Освітні, педагогічні науки**
(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцентка кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № __1__ від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № __1__

Опис навчальної дисципліни
Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти

Кількість кредитів	5 кредитів ECTS / 150 годин
Рік підготовки, семестр	1 рік підготовки, 2 семестр
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент
Викладач	Сипченко Ольга Миколаївна, доцентка кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	ph_d@ukr.net +380508459737
Консультації	Очні консультації: Четвер з 13.10 до 14.30 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю
Анотація навчальної дисципліни	Об'єкт вивчення навчальної дисципліни – цифрова освіта як феномен сучасного інформаційно-комунікаційного середовища науково-педагогічної спільноти Предмет вивчення навчальної дисципліни – світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти
Опис навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних знань щодо розвитку цифрової освіти у світі, ознайомлення здобувачів з практичними основами використання цифрових технологій у педагогічних дослідженнях, розвиток цифрової компетентності, готовності до ефективного використання сучасних цифрових технологій у професійній діяльності науковця. <i>Ключові слова:</i> цифровізація освіти, інформаційне суспільство, інформаційний освітній простір, хмарні технології, мобільне навчання, цифрові ресурси, комп'ютерні засоби навчального призначення, цифрові компетентності, цифрова грамотність, платформи та сервіси електронного навчання, цифрові технології навчання, імерсивні технології, відкриті онлайн-курси, комп'ютерні програми тестування, гейміфіковані платформи, бази даних, наукометричні платформи, інфографіка, презентація тощо. <i>Результати навчання:</i> Знати фундаментальні основи інформатизації освіти, розуміти основні теоретичні поняття в галузі цифрових технологій, уміти використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої

освіти, використовуючи методики, цифрові інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей Використовувати цифрові технології для розробки та реалізації наукових та інноваційних проєктів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі науково-прикладні проблеми у галузі вищої і професійної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів

Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність

Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін.

Застосовувати сучасні цифрові технології для забезпечення ефективної наукової та професійної комунікації.

Матеріали та ресурси:

1) *Рекомендована література:*

1. Вовкодав О.В., Лип'яніна Х.В. Сучасні інформаційні технології: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 500 с.

2. Інформаційні технології у вищій школі: Монографія / [Антонюк Д.С., Бойчук І.Д., Болотіна В.В., Болух В.А., Вакалюк Т.А., Жмурко О.І., Концедайло В.В., Коротун О.В., Литвинова С.Г., Мар'єнко М. В., Махомета Т.М., Медведєва М.О., Мінтій І.С., Мінтій М.М., Міщенко О.А., Осова О.О., Тихонова Т. В., Тягай І.М., Шевчук Б.В., Шевчук Л.Д., Яцишин А.В.] /за заг. ред. Вакалюк Т.А., Литвинової С.Г. Житомир: вид-во ФОП "О.О.Євенок", 2019. 364 с. URL: <https://cutt.ly/yEm5f1K>

3. Левченко Н.П. Відкриті електронні ресурси у діяльності бібліотек закладів вищої освіти: специфіка формування, управління, доступ. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/5254>

4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Освітні, педагогічні науки» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форми навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 84 с.

5. Хмарні технології в навчальних закладах: колективна монографія / за заг. ред. В. П. Сергієнка. К.: Вид-во НПУ

ім. М.П. Драгоманова, 2018. 375 с.

Допоміжна:

1. Дущенко О. Сучасний стан цифрової трансформації освіти. *Фізико-математична освіта*, 2021. 28(2), 40–45. <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2021-028-2-007>

2. Інформаційно-освітнє середовище професійно-технічних навчальних закладів: посібник / Карташова Л. А., Юрженко, В. В., Гуралюк А. Г., Липська Л. В., Гуменна Л. С., Зуєва А. Б., Шупік І. М., Ростока М. Л., Шевченко В. Л. За ред. Лузана П.Г. Київ: ІПТО НАПН, 2017. 124 с.

3. Сипченко О. Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 276-281*

4. Коломієць А., Громов Є. Нетнографічний аналіз тематичного спектру педагогічних досліджень у виданнях з наукометричної бази SCOPUS. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Том 59, № 3. С. 179–188.

5. Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогічних працівників в умовах післядипломної освіти: колективна монографія / За заг. редакцією Л.Г. Петрової. Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2021. 300 с. URL: <https://cutt.ly/1Em6IHh>

6. Цифрова освіта: збірник наукових праць / за ред. І. Цепенди та О. Будник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет Василя Стефаника, 2021. 296 с.

7. Цифрова трансформація відкритих освітніх середовищ: колективна монографія / [колектив авторів]; за ред. В.Ю. Бикова, О.П. Пінчук. К.: Ямчинський О.В., 2019. 186 с.

2) *Платформи та сервіси дистанційного навчання: Moodle Дистанційний курс «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти»*

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2134>

Реєстрація на сайті Google Scholar, ResearchGate та ін.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>

2. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 07.06.2020 № 74/98-ВР. URL: <https://cutt.ly/club60U>

3. Закон України «Про інформацію» від 16.07.2020 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

4. Національна концепція розвитку цифрових

	<p>компетентностей до 2025 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 167-р. від 03.03.2021 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text</p> <p>5. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України: прийнятий Верховною Радою України 13.12.91 № 1977-XII зі змін. URL: www.nau.kiev.ua</p> <p>6. Рамка цифрової компетентності для громадян України. 2021. URL: https://cutt.ly/rWTmKZw</p> <p>7. Цифрова адженда України – 2020. URL: https://cutt.ly/tWTvUvY</p> <p>8. Цифрова трансформація освіти і науки. URL: https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki</p> <p>9. Як знайти українські журнали в Scopus. URL: https://openscience.in.ua/journals-in-scopus.html</p> <p>10. A Digital Agenda for Europe / Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – Brussels, 19.5.2010, COM(2010)245 final URL: https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/64/digital-agenda-for-europe</p> <p><i>Платформи електронного навчання:</i> EdEra, Prometheus, Coursera, EDX, Canvas, YouTube.</p> <p><i>Інтернет-ресурси для онлайн опитувань:</i> Google.com та ін.</p> <p><i>Програми презентацій:</i> Microsoft PowerPoint, Open Office Impress, Prezi, MentiMeter, Canva.</p> <p><i>Програми тестування:</i> MyTestX, Google forms, Kahoot.</p> <p><i>Необхідне обладнання:</i> Комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проектор, фліпчарт, ватмани, маркери</p>
<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Теоретичні засади цифровізації освіти. Цифровізація освіти в контексті розвитку інформаційного суспільства в Україні. Цифрова трансформація освіти. Тенденції розвитку ІКТ, IT-індустрії та цифровізації в Україні. Цифрові компетентності як умова формування якості людського капіталу. Цифрові компетентності здобувачів наукового ступеня PhD. Стратегічні підходи до цифрової грамотності в освіті. Педагогічні аспекти формування цифрової грамотності.</p> <p>Тема 2. Цифрові технології та цифрові послуги. Інформатизація освіти та створення єдиного інформаційного освітнього простору. Online-навчання та відкрита освіта. Web-технології та електронні системи дистанційного навчання. Хмарні технології в освіті та мобільні додатки в навчанні. Імерсивні технології в освіті.</p> <p>Тема 3. Використання online ресурсів у наукових дослідженнях. Наукометрія сучасної освіти. Комп'ютерні</p>

	засоби навчального призначення. Вимоги до бібліографії. Програмні засоби для проведення педагогічного дослідження. Використання ІКТ за результатами науково-дослідної роботи (сайти, форуми, блоги, електронні посібники, соціальні мережі)
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<i>Словесні методи:</i> лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, вікторина, лекція-консультація, круглий стіл, мультимедійна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; <i>наочні методи:</i> спостереження, демонстрація, інфографіка, ілюстрація; <i>практичні методи:</i> обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, моделювання, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота з електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); <i>робота з навчально-методичною літературою</i> (конспектування, анотування); <i>відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання:</i> дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані; <i>активні методи навчання:</i> брейнстормінг, структурно-логічні схеми, web-квести; <i>інтерактивні методи навчання:</i> ділова гра «Компетентність».
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій; готуються до практичних занять, виконують самостійну роботу. <i>Види роботи здобувачів:</i> створення профілю в Google Scholar та ResearchGate, розробка Google-форми для проведення опитування, інтерактивної презентації, створення сторінки блогу засобами онлайн сервісів презентація результатів виконаних завдань, підготовка до тестового контролю, екзамену
Оцінювання	<i>Види:</i> вхідний контроль, поточний контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), підсумковий контроль – семестровий екзамен <i>Методи:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, оцінювання самостійної роботи, тестування <i>Форми:</i> індивідуальна та фронтальна перевірка <i>Оцінювання результатів</i> навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний

університет»

<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>

та на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Отримані бали за відвідані заняття та виконані практичні завдання й самостійну роботу додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

- допущені до складання екзамену.

Підсумковий контроль – семестровий екзамен оцінюється за 100-бальною та національною шкалами

Основні вимоги до оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів передбачають: виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

«відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **«добре» (75-89 балів)** – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих

результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денної та заочної форм навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1.1	2	1				
Т 1.2			3	2		
Т 1.3			3	2		
Т 1.4	2	1				
Т 1.5			3	2		
Т 1.6	1	0,5				
Т 1.7			3	2		
Т 2.1	1	0,5				
Т 2.2	1	0,5				
Т 2.3			3	2		
Т 2.4			3	2		
Т 2.5			3	2		
Т 3.1			6	3	4/5	6,5
Т 3.2			6	3	15	8
Т 3.3			3	2	15	8
Т 3.4			3	2	15	8
Разом	7	3,5	39	26	54	30,5

Політика щодо дедлайнів та перескладань: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для формування результатів навчання за дисципліною і отримання відповідної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагиату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо

	<p>академічної доброчесності регламентується Положенням про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p><i>Політика щодо відвідування:</i> для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – онлайн, за погодженням з викладачем</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальну дисципліну «Світовий досвід та сучасні тенденції розвитку цифрової освіти» розроблено відповідно до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання; вивчення даного курсу передбачає розвиток професійної компетентності у процесі використання цифрових технологій навчання, цифрової грамотності для здійснення педагогічної діяльності викладача з урахуванням сучасних тенденцій розвитку вищої освіти, сприяє формуванню соціальних навичок (soft skills): комунікативність, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, тайм-менеджмент, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції, активно працювали на заняттях, додатково отримують 3 бали до підсумкового оцінювання результатів навчання</p>

Сипченко О.М.
канд. пед. наук, доцент

_____

підпис